

Virksomhedsøkonomi B – særligt gymnasialt fag til brug for merkantile eux-forløb, august 2018

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

Virksomhedsøkonomi er et samfundsvidenskabeligt fag, der omfatter viden og kundskaber om virksomhedens økonomiske forhold i en markedsorienteret økonomi. Faget beskæftiger sig med virksomheders beslutninger og adfærd i samspil med omverdenen. Der arbejdes i faget med almenmenneskelige spørgsmål i relation til individ, virksomhed og samfund.

1.2. Formål

Gennem undervisningen skal eleverne udvikle deres evne til at analysere, vurdere og formidle virksomhedsøkonomiske problemstillinger gennem anvendelse af fagets teori. Undervisningen skal desuden fremme elevernes evne til at arbejde struktureret og målrettet, men også innovativt med løsning af en virksomheds økonomiske udfordringer.

Undervisningen skal udvikle elevernes evne til at forholde sig til virksomheden, dens værdiskabelse og dens økonomiske handlemuligheder i en international kontekst.

Undervisningen skal bidrage til udviklingen af elevernes digitale kompetencer og dannelse. Desuden skal undervisningen fremme elevernes nysgerrighed, engagement i fagets discipliner og de uddannelses- samt karrieremæssige muligheder, som faget indbyder til. Undervisningen skal endelig fremme elevernes evne til produktion af viden i overensstemmelse med god akademisk praksis.

Faget skal bidrage til udviklingen af elevernes almendannelse ved at skærpe elevernes forståelse af sig selv som individer og borgere i et åbent markedsøkonomisk og demokratisk samfund.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1. Faglige mål

Eleverne skal kunne,

- afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder
- identificere, formulere og løse afgrænsede problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold
- anvende virksomhedsøkonomiske modeller og forklare modellernes forudsætninger
- udarbejde et elementært virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhængen mellem økonomiske forhold i en given og afgrænset kontekst og i samspil med andre fag
- bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds grundlæggende økonomiske forhold, herunder kunne vurdere informationernes troværdighed
- fortolke og formidle fundamentale virksomhedsøkonomiske forhold
- anvende relevante matematiske redskaber og digitale redskaber.

2.2. Kernestof

Gennem kernestoffet skal eleverne opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber.

Kernestoffet er:

Virksomheden og dens økonomi

- opstart af virksomhed
- virksomhed i vækst

Rapportering

- udarbejdelse og præsentation af årsregnskabet
- CSR rapportering

Virksomhedsanalyse

- analyse af virksomhedens økonomiske udvikling på baggrund af årsrapporter og andet eksternt materiale på dansk og engelsk
- analyse af virksomhedens CSR indsats
- strategisk analyse af værdiskabelse, konkurrence og vækst samt udvikling af virksomhedens forretning.

2.3. Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof vælges til at belyse aktuelle problemstillinger omkring virksomheders økonomi. Det supplerende stof kan eksempelvis være erhvervsnyheder fra og om virksomheder, økonomiske analyser af brancher og virksomheder, samt statistisk materiale om erhverv og erhvervsudviklinger, oftest i et globalt perspektiv. Der skal indgå materiale på engelsk samt, når det er muligt, på andre fremmedsprog.

2.4 Omfang

Det forventede omfang af fagligt stof er normalt svarende til 250-450 sider. Når faget bygger videre på et C-niveau i erhvervsuddannelserne, indgår stof læst på C-niveau i optællingen af det samlede stof.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

I virksomhedsøkonomi arbejdes der med aktuelle og virkelighedsnære problemstillinger, hvor virksomheder analyseres ud fra en helhedsorienteret synsvinkel.

Det induktive undervisningsprincip er centralt i bestræbelserne på at udfordre eleverne på deres kompetencer i faget. Det deduktive undervisningsprincip anvendes ved korte og målrettede forløb, hvor der er fokus på at formidle fagets teori; begreber, modeller, modelforudsætninger og begrænsninger. Tilrettelæggelsen af undervisningen skal så vidt muligt ske med udgangspunkt i den eller de aktuelle erhvervsuddannelser.

Der lægges vægt på, at eleverne udfordres på deres evne til konvergent såvel som divergent tænkning, at de udfordres i forhold til at kunne anvende de digitale muligheder på en hensigtsmæssig måde. Der lægges desuden vægt på, at eleverne udfordres i forhold til deres internationale udsyn. Der skal lægges afgørende vægt på, at den enkelte elev får mulighed for selvstændigt at formidle faglige problemstillinger, herunder fremføre faglige ræsonnementer. I tilrettelæggelsen inddrages elevernes viden, kundskaber og kompetencer fra andre fag, som eleverne hver især har, så de bidrager til perspektivering af emnerne og belysning af fagets almen dannende sider.

3.2. Arbejdsformer

I undervisningen skal der anvendes afvekslende og elevaktiverende arbejdsformer, således at eleverne får muligheder for at analysere, dokumentere, formidle og diskutere eller vurdere problemer og løsninger. Der skal være progression i anvendelsen af arbejdsformer frem mod mere selvstændiggørende og studieforberedende arbejdsformer. Eleverne skal inddrages i planlægning af undervisningen, herunder valg af problemstillinger og arbejdsformer.

Undervisningen omfatter arbejde med øvelser ud fra afgrænsede virksomhedsøkonomiske problemer med givne svarmuligheder og små cases med mere åbne problemstillinger og flere svarmuligheder.

Det skriftlige arbejde planlægges, så der er progression og sammenhæng til skriftligt arbejde i andre fag. Skriftligt arbejde skal understøtte udviklingen af elevernes studiekompetence.

Undervisningen omfatter et afsluttende projektforb. Forløbet tilrettelægges med en høj grad af autenticitet, og således at elevernes evne til at diskutere og vurdere virksomhedsøkonomiske problemstillinger med anvendelse af fagets teori i en virkelighedsnær kontekst udfordres. Projektforb. tilrettelægges i øvrigt under hensyn til, at eleverne udfordres i forhold til en bred vifte af fagets mål. Projektforb. tidsramme er 15-20 timer. Projektforb. gennemføres individuelt eller i grupper, og projektforb. dokumenteres i en projektrapport, som jf. 4.2 indgår i eksaminations- og bedømmelsesgrundlaget ved prøven.

3.3. It

It og medier anvendes i undervisningen som fagligt redskab og som støtte for elevernes læreproces i faget. Gennem undervisningen skal eleverne udvikle evnen til at anvende et bredt udsnit af digitale muligheder, herunder indgå i samarbejde med andre i digitale fællesskaber. Undervisningen skal bidrage til at udvikle elevernes evne til på reflekteret vis at udvælge, analysere og vurdere information. Endelig skal undervisningen bidrage til, at eleverne udvikler en kritisk tilgang til internettets teknologi og kommunikationsformer.

4. Evaluering

4.1. Løbende evaluering

Gennem individuel vejledning, brug af interne prøver og tilbagemeldinger på faglige aktiviteter skal eleverne undervejs i det samlede forløb bibringes en klar opfattelse af niveauet for og udviklingen i det faglige standpunkt. Grundlaget for evalueringen skal være de faglige mål. Der skal desuden gennemføres aktiviteter, som får eleverne til selv at reflektere over faglig udvikling.

Specielt i forbindelse med PBL forløb skal eleverne stimuleres til individuel og fælles refleksion over udbyttet af undervisningen. I tilbagemeldinger på skriftlige og mundtlige aktiviteter skal der ske en fokuseret vejledning med præcise anvisninger på forbedringer vedrørende anvendelse af fagets teori og faglige ræsonnementer.

4.2 Prøveformer

Der afholdes en projektprøve med udgangspunkt i eksaminandens projektrapport fra det gennemførte afsluttende projektforbøb, jf. pkt. 3.2.

Før den mundtlige del af prøven giver skolen censor adgang til eksaminandens projektrapport. Eksaminator og censor drøfter inden den mundtlige del af prøven, på baggrund af oplæg fra eksaminator, hvilke problemstillinger eksaminanden skal uddybe ved den mundtlige prøve.

Eksaminationen er todelt. Første del består af eksaminandens præsentation af projektforbøbet fra undervisningen suppleret med uddybende spørgsmål fra eksaminator. Anden del af eksaminationen former sig derefter som en uddybende samtale med udgangspunkt i eksaminandens projektrapport og relevante faglige mål.

Eksaminationstiden er ca. 40 minutter pr. eksaminand. Eksaminandens præsentation og fremlæggelse af projektet suppleret med uddybende spørgsmål fra eksaminator kan højst omfatte halvdelen af eksaminationstiden. Der gives ingen forberedelsestid.

4.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1. Der gives én karakter på grundlag af en helhedsbedømmelse af eksaminandens præstation, omfattende den skriftlige projektrapport og den mundtlige eksamination.